

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Даниела Николова Иванова, УНСС, катедра „Икономика на природните ресурси“, Научна специалност „Икономика и управление (Екоикономика)“

Относно: конкурс за доцент по научна специалност „Икономика и управление (цени и ценообразуване, потребителско поведение)“, от научно направление 3.8. „Икономика“ в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът за заемане на академичната длъжност „доцент“ по професионално направление 3.8. „Икономика“, научна специалност „Икономика и управление (цени и ценообразуване, потребителско поведение)“ е обявен от УНСС – София за нуждите на катедра „Икономика на търговията“ (Държавен вестник бр. 98/09.12.2022 г.).

Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно: Заповед на Зам. ректора на УНСС по НИД под № 265/ 08.02.2023 г.; Заповед на Ректора на УНСС № 3268/18.11.2021 г.; Решение на Катедрения съвет на катедра “Икономика на търговията” (Протокол № 007/23.01.2023 г.); Решение на Факултетния съвет на факултет „Икономика на инфраструктурата“ (Протокол № 33/30.01.2023 г.).

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Гл. ас. д-р Борислав Атанасов Атанасов е единствен кандидат по обявения конкурс от катедра „Икономика на търговията“ при УНСС. През 2000 г. е приет за студент във УНСС по специалност „Икономика на търговията“, която завършва както с ОКС „Бакалавър“, така и с ОКС „Магистър“. От 2004 г. до 2012 г. работи като експерт в Комисията за защита на потребителите, дирекция „Методология, анализи и координация и в Националния статистически институт дирекция „Разпространение на информацията“. От 2012 г. след спечелен конкурс е назначен за преподавател в УНСС, като последователно заема академичните длъжности асистент и главен асистент.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

Според представената справка за изпълнение на нормативните изисквания на ЗРАСРБ и правилника за прилагането му, гл. ас. Атанасов изпълнява националните изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“. Придобил е ОНС „Доктор“

по научната специалност „Икономика и управление (потребителско поведение)“ след успешна защита през 2012 г. Общият брой точки от всички показатели по отделните групи от националните изисквания е 745 и значително надвишава необходимия минимум (400 точки). Два пъти над необходимия минимум са и точките за допълнителните количествени изисквания на УНСС (674 точки при минимални 320 точки).

Кандидатът покрива и качествените изисквания, като безспорен е приносът му в обучението на студенти и организирането на студентски практики. В допълнение трябва да се отчете и полученото признание на Американския празник на книгата в раздел „Бизнес“ секция „Маркетинг и реклама“ за книгата "Social Marketing and Its Influence on Animal Origin Food Product Consumption“.

Относно изпълнението на количествените и качествените изисквания за заемане на академична длъжност „доцент“ в УНСС, положително становище е дал и Съветът по хабилитация (Протокол № 5/07.11.2022 г. от заседание на Съвета по хабилитация на УНСС).

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Общият трудов стаж на кандидата, като преподавател е 10 години, от който 8 – като главен асистент. През този период е водещ преподавател по дисциплините „Цени и ценообразуване“ (ОКС „бакалавър“), „Ценова политика на търговската фирма“ и „Ценови политики на търговски вериги“ (ОКС „магистър“).

Водил е лекции и упражнения по дисциплината „Потребителско поведение“ и упражнения по дисциплините „Търговия“ и „Пазарни проучвания в търговията“.

Участвал е самостоятелно в разработването на четири учебни програми (по дисциплините „Цени и ценообразуване“, „Ценова политика на търговската фирма“, „Ценови политики на търговски вериги“ и „Потребителско поведение“) и в съавторство на една („Потребителско поведение“).

В подкрепа на учебния процес е публикувал в съавторство един учебник по „Цени и ценообразуване“ и самостоятелно - едно учебно помагало „Потребителско поведение в определения и задачи“.

Общата аудиторна заетост на гл. ас. Атанасов за последните 8 учебни години възлиза на 40 часа лекции и 4126 часа упражнения в ОКС „бакалавър“, което надхвърля над два пъти изискваните 1000 часа лекции по критериите на УНСС.

През годините като преподавател, кандидатът е натрупал значителен опит, като е участвал активно в организирането на учебни практики. Бил е академичен наставник на над 100 студента.

Гореизложеното потвърждава, че преподавателската дейност на гл. ас. д-р Борислав Атанасов Атанасов напълно съответства на тематиката на обявения конкурс, а неговият преподавателски опит, подготовка и изпълнена учебна натовареност отговарят на изискванията за заемане на академичната длъжност „доцент“.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

Кандидатът участва в този конкурс с общо 22 броя научни трудове/публикации, представени по видове в следващата таблица:

Публикации	Самостоятелни публикации, брой	Публикации в съавторство, брой	Общо публикации, брой
Монографии	2	3 (6 глави)	5
Учебници и учебни помагала	1	1	2
Студии			
Статии, публикувани в <ul style="list-style-type: none"> • научни списания, реферирани и индексирани в Scopus и/или Web of science • научни списания, реферирани и индексирани в други международни бази данни с научна информация • нереферирани списания с научно рецензиране 	2		2
	2	1	3
	3		3
Доклади, публикувани в сборници от: <ul style="list-style-type: none"> • научни конференции с научно рецензиране в България 	7		7
Общо публикации	17	5	22

Научните публикации на кандидата са по темата на конкурса. Представената научна продукция не повтаря публикациите във връзка с придобиването на научната степен „доктор“, освен монография „Поведение на потребителите при покупка на бързооборотни стоки - състояние и тенденции“, която е по темата на дисертацията.

В научните трудове и публикации кандидатът разглежда актуални и значими въпроси, свързани с 3 основни направления - цени и ценообразуване, потребителското поведение и търговия. Разпределението на представената научна продукция в тези направления е следното: „Цени и ценообразуване“ - 8 представени публикации, „Потребителско поведение“ - 9 публикации, „Търговия“ - 9 публикации. Към първото тематично направление може да бъдат отличени изследванията, свързани с връзката „стойност-ценност-цена“. Около една трета от публикациите се отнасят до изследване поведението на потребителите при покупка на определени стоки и влиянието на цената. Към третото тематично направление се отнасят статии и доклади за регулиране на търговската дейност и търговията с хранителни добавки, въздействието на пандемията върху търговията и използването на търговски площи. В публикациите личи добро познаване на теоретичните основи и развитието на проблемите, умения за анализи и извеждане на възможни решения.

Оценка за качеството на научната продукция в много голяма степен може да бъде направена чрез цитируемостта. Приложената справка показва 2 цитата в световни бази данни (SCOPUS), 19 - в монографии и колективни томове с научно рецензиране.

Гл. ас. Атанасов е участва като член на работните екипи в два национални проекта и три университетски.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидатите

На основата на представените трудове на кандидата по конкурса, както и резултатите от цялостната му изследователска и преподавателска дейност си позволявам да предложа на бъдат изведени положителни резултати в т.ч. приноси обобщени в следните насоки:

6.1. Теоретични и методологични приноси:

- Систематизирани и анализирани са теоретичните постановки при дефиниране на ценността и извеждане на връзката „цена – ценност“;
- Обобщени и систематизирани са теоретични и емпирични изследвания за влияние на цената върху поведението на потребителите;
- Обогатено е теоретичното знание, като са предложени модел на поведение на потребителите при временно намаление на цените и модел на поведение на потребителите при увеличение на цените;
- Разработени са методики за проучване и анализ на връзките и взаимодействието между цените и потребителското поведение при покупка на определени групи стоки.

6.2. Практико-приложни приноси:

- Приложени са емпирични методи за изследване на поведението на потребителите при покупка;
- Изведени са тенденции от въздействието на пандемията COVID-19 върху търговията, използването на търговски площи, търсенето на хранителни добавки;
- Обобщени са особености при начисляване на данък добавена стойност (ДДС) в процеса на ценообразуване в туризма от гледна точка на предоставяне на основни и допълнителни туристически услуги;
- Анализирани са пазара на определени стоки и регулирането на търговската дейност.

6.3. Приноси с учебно-методичен характер – в съавторство е разработен учебник и самостоятелно - учебно помагало, които развиват уменията на студентите за анализ и интерпретация на теорията.

7. Основни критични бележки и препоръки

Постигнатите резултати и прегледа на публикациите на гл. ас. д-р Атанасов ми дават основание да направя следните препоръки за бъдещата му научна и преподавателска дейност:

- По отношение на научната област в която работи - да задълбочи своята работа и да докаже предложените модели на потребителско поведение при временно намаление на цените и при увеличение на цените.

- По отношение на публикационната дейност - да публикува в престижни издания, индексирани в световноизвестни бази данни.
- По отношение на участието в проекти - да бъде по активен, което ще е основа за разширяване на изследователската му работа.

8. Заключение

Приведените доказателства и направените оценки на научната, преподавателската и изследователската дейност на кандидата доказват, че той отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и на критериите на УНСС за заемане на академичната длъжност „доцент“. Всичко това ми дава основание да **предложа на уважаемото научно жури да даде положителна оценка и предложи на Факултетния съвет на факултет „Икономика на инфраструктурата“ на УНСС да избере и утвърди гл. ас. д-р Борислав Атанасов Атанасов за заемане на академичната длъжност „доцент“ по научната специалност „Икономика и управление (цени и ценообразуване, потребителско поведение)“.**

03.04.2023 г.
София

Изготвил становището:

(проф. д-р Даниела Николова Иванова)

STATEMENT OF OPINION

By: Prof. Daniela Nikolova Ivanova, PhD, University of National and World Economy, Department of Economics of Natural Resources, Scientific specialty Economics and Management (Ecoeconomics)

Regarding: competition for **associate professor** in the scientific specialty "Economics and Management (prices and pricing, consumer behavior)", in scientific field 3.8. "Economics" at the University of National and World Economy.

9. Information about the competition

The competition for holding the academic position Associate Professor in professional field 3.8. "Economics", scientific specialty "Economics and Management (prices and pricing, consumer behavior)" was announced by the UNWE — Sofia for the needs of the Department of "Economics of Trade" (State Gazette No. 98/09.12.2022 г.).

I participate in the panel of the scientific jury for the competition according to: Order of Vice-Rector for Research of UNWE under No. 265/ 08 Feb.2023; Oder of the Rector of UNWE No. 3268/18 Nov. 2021; Decision of the Department Council of the Department of "Economics of Trade" (Minutes No. 007/23 Jan.2023); Decision of the Faculty Council of the Faculty of „Economics of infrastructure“ (Minutes No. 33/30 Jan. 2023).

10. Brief information about the candidates in the competition

Chief Assist. Prof. Borislav Atanasov, PhD is the only candidate in the announced competition by the Department of „Economics of Trade“ at the UNWE. In 2000, he was admitted as a student at UNSS, majoring in Economics of Trade, graduating with both a Bachelor's degree and a Master's degree. From 2004 to 2012, he worked as an expert at the Commission for Consumer Protection, Directorate "Methodology, Analysis and Coordination" and at the National Statistical Institute, Directorate "Dissemination of Information". In 2012, after winning a competition, he was appointed as a lecturer at UNSS, successively holding the academic positions of assistant professor and chief assistant professor.

11. Fulfilment of the requirements for holding the academic position

According to the submitted report on the compliance with the legal requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the Rules for its Implementation, Chief Assist. Prof. Atanasov fulfils the national requirements for

holding the academic position of Associate Professor. He obtained a Doctoral degree in the scientific specialty "Economics and Management (consumer behavior)" after successful defense of the doctoral thesis in 2012. The number of points (745) of all indicators in the separate groups of the national requirements significantly exceeds the required minimum (400). The points for the additional quantitative requirements of the UNWE are twice over the required minimum (674 points against a minimum of 320 points).

The candidate also meets the quality requirements, as his contribution to research and education in facilities management in the country, and his contribution to the teaching of students and the organization of student practices is indisputable. In addition, recognition received at the American Book Festival in the Business division of the Marketing and Advertising section for the book "Social Marketing and Its Influence on Animal Origin Food Product Consumption" should also be noted.

Regarding the fulfilment of the quantitative and qualitative requirements for holding the academic position of Associate Professor at the UNWE, the Habilitation Council also gave a positive statement of opinion (Minutes No. 5/07.11.2022 of a meeting of the Habilitation Council of the UNWE)

12. Evaluation of teaching activity

The candidate's total work experience as a lecturer is 10 years, of which 8 years as an Chief Assistant Professor. During this period, he was a leading lecturer in the courses "Prices and Pricing" (Bachelor's degree), "Pricing Policy of the Trading Company" and "Price Policies of Retail Chains" (Master's degree).

He has read lectures and seminars in the courses "Consumer Behavior" and seminars in the courses "Trade" and "Market Research in Trade".

He independently participated in the development of four syllabuses (for the courses "Prices and Pricing", "Pricing Policy of the Trading Company", "Price Policies of Retail Chains" and "Consumer Behavior") and co-authored one ("Consumer Behavior").

In support of the educational process, he co-authored a textbook "Prices and Pricing" and independently - a handbook "Consumer Behavior in Definitions and Tasks".

The total classroom workload for the last 8 academic years amounts to 40 hours of lectures and 4126 hours of seminars, which exceeds the requirements of 1,000 hours of lectures required by the UNWE criteria.

Over the years as a lecturer, the candidate has gained considerable experience by actively participating in the organization of study practices. He has been the academic mentor of over 100 students.

The above confirms that the teaching activity of Chief Assist. Prof. Borislav Atanasov Atanasov, PhD fully corresponds to the subject of the announced competition, and his many years of teaching experience, preparation and completed lecture workload meet the requirements for holding the academic position of Associate Professor.

13. Brief description of the presented scientific works/publications

The candidate Chief Assoc. Prof. Atanasov participates in this competition with a total of 22 scientific works/publications, presented by type in the table below:

Publications	Independent Publications, number	Co-authored publications, number	Total, number
Monographs	2	3 (6 chapters)	5
University textbooks and handbooks	1	1	2
Articles published in			
• scientific journals, referenced and indexed in Scopus and/or Web of science	2		2
• scientific journals, referenced and indexed in other international databases with scientific information	2	1	3
• not-referenced peer-reviewed journals	3		3
Papers in			
• proceedings of scientific conferences with peer review or in edited collective volumes in Bulgaria	7		7
Total	17	5	22

The candidate's scientific publications are on the subject of the competition. The presented scientific production does not repeat the publications in connection with the acquisition of the scientific degree "doctor", except for the monograph "Consumer Behavior in the Purchase of Fast Moving Goods - Status and Trends", which is the subject of the dissertation.

In his scientific works and publications, the candidate examines current and significant issues related with 3 main areas - prices and pricing, consumer behavior and trade. The distribution of the presented scientific production in these areas is as follows: "Prices and pricing" - 8 presented publications, "Consumer behavior" - 9 publications, "Trade" - 9 publications. Research related to the relationship "value-worth-price" can be distinguished in the first thematic area. About a third of the publications refer to the study of consumer behavior when purchasing certain goods and the influence of price. The third thematic area refers to articles and reports on the regulation of commercial activity and trade in nutritional supplements, the impact of the pandemic on trade and the use of commercial space. The publications show a good knowledge of the theoretical foundations and the development of the problems, skills for analysis and achieving possible solutions.

An evaluation of the quality of the scientific output can be made to a very large extent through the citation rate. The attached reference shows 2 citations in world databases (SCOPUS and Web of Science), 19 - in monographs and collective volumes with scientific review.

Chief Assist. Prof. Atanasov participated as a member of the work teams in 2 national projects and 3 university projects.

14. Summarized evaluation of the main scientific and applied contributions of the candidates

On the basis of the presented works of the candidate for the competition, as well as the results of his overall research and teaching activities, I dare to suggest that positive results be drawn, including contributions summarized in the following areas:

6.1. Theoretical and methodological contributions:

- Theoretical propositions for defining the worth and deriving the price-worth relationship have been systematized and analyzed;
- Theoretical and empirical studies on the influence of price on consumer behavior are summarized and systematized;
- Theoretical knowledge has been enriched by proposing a model of consumer behavior in the event of a temporary price reduction and a model of consumer behavior in the event of a price increase;
- Methods have been developed for the study and analysis of the relationships and interaction between prices and consumer behavior when purchasing certain groups of goods.

6.2. Applied contributions:

- Empirical methods are applied to research of the behavior of consumers when purchasing;
- Trends from the impact of the COVID-19 pandemic on trade, the use of commercial space, the demand for food supplements have been outlined;
- The peculiarities of charging value added tax (VAT) in the pricing process in tourism from the point of view of providing basic and additional tourist services are summarized;
- The market of certain goods and the regulation of commercial activity are analyzed.

6.3. Contributions of learning and methodological nature - a textbook was produced in co-authorship and independently a self-study manual, which develop the students' skills for analysis and interpretation of the theory.

15. Key Critical Notes and Recommendations

The achieved results and the review of the publications of Chief Assist. Prof. Dr. Atanasov gives me the reason to make the following recommendations for his future scientific and teaching activities:

- Regarding the scientific field in which he works - to expand his work and prove the proposed models of consumer behavior in the event of a temporary reduction in prices and a model of consumer behavior in the event of an increase in prices.
- Regarding the publication activity - to publish in prestigious editions indexed in world-famous databases.
- Regarding participation in projects - to be more active, which will be the basis for expanding his research work.

16. Conclusion

The evidence presented and the evaluations of the candidate's scientific, teaching and research activities prove that he meets the requirements of the Law on the Development of the Academic Staff in the Republic of Bulgaria and the criteria of the UNWE for holding the

academic position of Professor. All this gives me the reason **to propose to the respected scientific jury to give a positive evaluation and propose to the Faculty Council of the Faculty of Business of the UNWE to select and confirm Chief Assist. Prof. Dr. Borislav Atanasov Atanasov, PhD for holding the academic position of Associate Professor in the scientific specialty "Economics and Management (prices and pricing, consumer behavior)".**

April 3rd, 2023
Sofia

This statement of opinion was written by:

(Prof. Daniela Nikolova Ivanova, PhD)